

en Torso, dens Bestemmelser er i og for sig selvfølgelig, men naar man skulde have en Lov om dette Emne, burde den indeholde langt mere indgaaende Bestemmelser. Paa den anden Side mente det ærede Medlem, at han ikke kunde stemme for Loven, fordi man ikke samtidig faar en Lov om Andelsselskaber. Naar jeg imidlertid tænker paa, hvilken Uvillie Tanken om en Lov om Andelsselskaber hidtil har mødt, og hvor liden Opmuntring der i Øjeblikket er til at antage, at et Lovforslag om Andelsselskaber, der blot indeholdt Bestemmelser, som i Karakter nogenlunde svarede til Aktieselskabslovens, vilde kunne gennemføres uden Modstand, tror jeg at turde sige, at det vilde være umuligt at gennemføre en Lov om Andelsselskaber, der havde en saa vidtgaende Karakter, at den kunde komme til at harmonere med den Klasse af Aktieselskabslove, som det ærede Medlem nærmest er stemt for. Hvorvidt det vil være muligt, efter at den foreliggende Lov er gaaet igennem, at formaa Rigsdagen til at vedtage en Lov, der ordner Andelsselskabernes Forhold paa analog Maade, maa jeg lade staa hen. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at dette i og for sig vilde være ønskeligt, ikke fordi jeg mener, at den Udvikling, som Andelsselskaberne erfaringsmæssigt har haft her i Landet, tilskynder stærkt til at gribe ind med Lovgivningsbestemmelser, men fordi det forekommer mig, at naar man regulerer, som Tilfældet er her, Selskaber med begrænset Ansvar paa eet Omraade, er det nærliggende at gøre det samme for andre Selskaber med begrænset Ansvar. Dette er imidlertid et Spørgsmaal, der maa henstaa til den kommende Rigsdagssamling. Jeg skal i øvrigt tilføje, at Andelsselskaberne ikke hører ind under Handelsministeren; det kommer derfor til at bero paa, hvorvidt Indenrigsministeren skulde føle sig opfordret til at optage dette Lovgivnings-emne.

Ordføreren (Rørdam): Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) begyndte at tale om den lette og hastige Maade, hvorpaa denne Sag var blevet behandlet. Jeg synes, at det ærede Medlem egentlig ikke har megen Ret til at kritisere; og hvis det ærede Medlem havde nogen Kritik at fremsætte mod dette Lovforslag, skulde han have fremsat den paa et tidligere Tidspunkt, enten ved første eller tredje Behandling, eller han kunde f. Eks. have faaet sine Meningsfæller til at stille Ændringsforslag, som gjorde Lovfor-

slaget mere vidtgaende. Naar man ved eneste Behandling af Lovforslaget retter en Kritik imod det af den Art, som det ærede Medlem nu fremsatte, kommer det lidt post festum.

Det var jo en meget billedrig Tale, det ærede Medlem holdt. Han fik Lejlighed til at citere Mefistofeles og tale om en Fuglefænger og to Fugle, som var kædede sammen, og naar man klippede Baandet over, fik man ingen af dem. Der er et gammelt Ord, som siger: Een Fugl i Haanden er bedre end to paa Taget. Det er en Aktielov, vi skal have, det er den ene Fugl, som vi har i Haanden, og vi skal ikke lade den flyve, fordi vi ingen Andelslov faar. Det ærede Medlem benyttede i det hele en Række af Billeder, som jeg havde vanskeligt ved at forstaa. Han sagde, at naar vi nu fik Aktieloven, saa var den Tand trukket ud. Lige efter sagde det ærede Medlem, at naar vi først har faaet denne Lov, faar de store Aktieselskaber Blod paa Tanden. Det kan dog være vanskeligt for dem at faa Blod paa den Tand, de har faaet trukket ud.

Det forekommer mig, at det ærede Medlems Kritik formede sig som et lille let Causerie af den Slags, som det ærede Medlem overhovedet holder af at brillere med i denne Sal; men jeg synes, at den ramte meget ved Siden af, og navnlig, at den kommer lidt post festum.

Schovelin: Det, jeg sagde, var jo netop, at de storindustrielle Kredse troede fejlagtigt, at nu var den Tand trukket ud — men at den Tand nok skal vise sig at komme til at bide. Det er nu imidlertid det mindre væsentlige. Det væsentligste i Sagen er, at det nu paa en højst interessant Maade er blevet bekræftet baade af den højtærede Minister og egentlig ogsaa af den ærede Ordfører, at man regner med, at der er saa stærk en Modstand at overvinde for en Andelslovs Vedkommende, at man siger: Vor Herre bevares, lad os bare ikke tænke paa det, lad os bare ikke indlade os paa den Ting! Det vil for mig netop være Motiv til at svare: Ja, men som Følge deraf bør man heller ikke indlade sig paa en Aktielov.

Maa jeg dernæst blot gøre en Bemærkning om de udenlandske Selskaber. Jeg synes ikke, den Kritik, som er fremsat af Foreningen af Repræsentanter for udenlandske Huse, er saa daarlig, som det blev fremstillet af den højtærede Minister og den ærede Ordfører. Det er